gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsvoorstel

Raad d.d.	4 juli 2023	**Portefeuillehouder**	SKR
Commissie d.d.	20 juni 2023	**Opsteller**	bhof01
B&W d.d.	9 mei 2023	**Zaaknr.**	Z20000229

Onderwerp
Verlenen aanvullend krediet renovatie drukrioolgemalen

Voorstel
De raad voor te stellen:

1. een aanvullend krediet beschikbaar te stellen voor de renovatie van de drukrioolgemalen door:
   1.1. - het krediet ‘2021 Vervangen electrotech/mech deel gemalen’ van € 261.817,-- te verhogen met € 384.000,-.
   - het krediet ‘2022 renovatie drukriolering’ van € 301.000,- te verhogen met € 327.000,-.
   - het krediet ‘2023 renovatie drukriolering' van € 356.000,-- te verhogen met € 320.000,-.

   1.2. de ..e begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

Inleiding/aanleiding
De gemalen van de drukriolering in de gemeente Eersel worden gerenoveerd. Deze zijn merendeels 40 jaar oud en zowel financieel als technisch ruimschoots afgeschreven. De werkzaamheden worden in vijf fases uitgevoerd en de volgende kredieten voor de elektrische en mechanische renovatie zijn hiervoor reeds verstrekt:

- Fase 1: 2021 Vervangen electrotech/mech deel gemalen
- Fase 2: 2022 Renovatie drukriolering’
- Fase 3: 2023 Renovatie drukriolering'

Een inventarisatie van de drukrioolgemalen van fase 1 en fase 2 (177 pompputten) heeft uitgewezen dat het noodzakelijk is om meer werkzaamheden uit te voeren dan oorspronkelijk aangenomen. Daarnaast brengen de reeds voorziene werkzaamheden extra kosten met zich mee. Met dit voorstel vragen wij om hiervoor extra uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen.

Wettelijk en/of beleidskader
Zorgplicht afvalwater
De gemeente heeft een zorgplicht om het afvalwater dat vrij komt bij haar inwoners en bedrijven in te zamelen en te transporteren naar een overnamepunt van het Waterschap. De drukriolering vult deze zorgplicht in het buitengebied in. Verschillende onderdelen van de drukriolering moeten vervangen of gerenoveerd worden om de zorgplicht in te kunnen blijven vullen.

Kosten elektrische/mechanische renovatie
Voor de renovatie van de elektrische en mechanische onderdelen van de drukrioolgemalen zijn in het vGRP 2023-2027 (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan) kosten opgenomen. Deze kosten zijn eerder genoemd in het MIP vanaf het MIP 2021-2024. Door de huidige marktomstandigheden bedragen voor fase 1 en 2 de kosten van de elektrische en mechanische renovatie € 108.000,- meer dan reeds begroot.

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Aanvullende werkzaamheden
Onderzoek en inventarisatie heeft uitgewezen dat het noodzakelijk is om bij een substantieel aantal drukrioolgemalen aanvullende werkzaamheden uit te voeren:

a) Het vervangen van pompen om de efficiëntie van het systeem te vergroten (€ 196.000,-)
Veel drukrioolgemalen bevatten inmiddels niet meer de juiste pomp. Alhoewel de pompen het water kunnen verpompen, duurt het in sommige gevallen relatief lang om het aangeboden afvalwater te verpompen. Dit verhoogd het energiegebruik en vergroot de slijtage van de pompen. Hierdoor gaan pompen sneller kapot. Op andere plaatsen schakelt de pomp te veel en gaat juist daardoor eerder kapot.
We hebben met een berekening vastgesteld welk pomptype er in welk gemaal geplaatst moet worden zodat het hele systeem weer efficiënt werkt. Het ligt voor de hand bij de renovatie van de drukriolering meteen de juiste pomp op de juiste plaats te monteren. Dit leidt tot de aankoop van 124 nieuwe pompen.

b) Het vervangen of ophogen van buitenopstellingskasten (€ 226.000,-)
De elektrische installatie zit in een buitenopstellingskast die deze beschermd tegen weer en wind. Na 40 jaar is de kwaliteit dusdanig achteruit gegaan dat 144 van de 177 kasten moeten worden vervangen.

c) Het renoveren van putten en het vervangen van putten en putkoppen, renoveren van putten (€ 181.000,-)
Van een beperkt aantal putten (3 stuks) is de kwaliteit zo slecht dat deze vervangen moeten worden. Ook moet van een aanzienlijk aantal putten (62 stuks) de putkop worden vervangen (veelal wegens aangetaste/versleten stalen onderdelen) om gevaarlijke situaties (valgevaar) te voorkomen (veiligheid).
Kwalitatief slechte putten (21 stuks) die niet vervangen hoeven te worden gaan we renoveren. Dit verlengt de levensduur in de meeste gevallen verder dan tot aan de eerstvolgende mechanische renovatie.

Bovenstaande leidt tot een extra investering van € 711.000,- voor fase 1 (€ 384.000,-) en 2 (€ 327.000,-).

Werkzaamheden en kosten fase 3 (€ 320.000,-)
Voor fase 3 is nog geen inventarisatie uitgevoerd. De verhoging van het krediet van fase 3 is ingeschat op basis van de extra kosten voor fase 1 en 2 en is inclusief hogere kosten voor de elektrische en mechanische renovatie, het vervangen van pompen, het vervangen van buitenopstellingskasten en het renoveren van putten.

Argumenten

1. *Het vervangen van pompen leidt tot minder storingen en hinder voor inwoners*
Door niet alleen elektrische installaties en leidingwerk te vervangen, maar ook de juiste pomp op de juiste plaats te zetten wordt de kwaliteit en betrouwbaarheid van de drukriolering verhoogd. Het systeem werkt efficiënter, pompen slijten minder snel, het energiegebruik wordt verlaagd en het aantal storingen verminderd. Een kleiner aantal storingen betekent dat onze inwoners minder hinder ervaren van dit kleinere aantal storingen. Minder storingen leiden ook tot een kleinere belasting van de storingsdienst.

2. *De renovatie van putten verlengd de technische levensduur*
Renovatie van putten is een alternatieve maatregel voor vervangen van putten. De levensduur van de gerenoveerde putten wordt hierdoor verlengd.

3. *Door het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden wordt de veiligheid gewaarborgd*
   Het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden waarborgt de veiligheid rondom de drukrioolgemalen. Het vervangen en ophogen van buitenopstellingskasten waarborgt de elektrische veiligheid. Het vervangen van putonderdelen, het renoveren van putten en het vervangen van putten waarborgt de fysieke veiligheid en beperkt val- en instortingsgevaar.

Alternatieven

Alternatief 1: geen aanvullende bouwkundige werkzaamheden
Er kan worden gekozen om geen aanvullende bouwkundige werkzaamheden uit te voeren. Hiermee wordt de betrouwbaarheid van de drukriolering nog steeds verbeterd aangezien de staat van de pompputten een beperkte invloed heeft op het functioneren van het drukrioleringssysteem. Op middellange termijn zullen zich andere problemen voordoen, zoals het lek raken of instorten van putten. De betrouwbaarheid van het systeem neemt dan weer af. Het niet uitvoeren van bouwkundige werkzaamheden bespaart € 181.000,- voor fase 1 en fase 2.

Alternatief 2: niet grootschalig pompen vervangen
Als we kiezen voor het vervangen van pompen bij uitval dan besparen we nu geld. Uiteindelijk worden de pompen in de komende vijf jaar alsnog vervangen. Door nu niet de juiste pomp op de juiste plaats te zetten blijven we een hoger energiegebruik houden en slijten de pompen onnodig. Het is dus kosten efficiënter om nu wel pompen te vervangen. De ervaring leert dat de juiste pomp op de juiste plaats het aantal storingen halveert. Het niet nu vervangen van 124 pompen bespaart € 196.000,- voor fase 1 en fase 2.

Alternatief 3: geen buitenopstellingskasten vervangen
Het niet vervangen van de buitenopstellingskasten geeft leveranciers minder bandbreedte in hun aanbod van de te plaatsen elektrische installaties. Het kan lastig zijn om nieuwe elektrische onderdelen in de bestaande kasten te plaatsen. Ook is de bescherming tegen weer en wind onvoldoende, waardoor er meer storingen zullen optreden. Het niet vervangen van buitenkasten bespaart € 226.000,- voor fase 1 en fase 2.

Risico's

Gevolgen niet uitvoeren aanvullende werkzaamheden
Door geen aanvullende werkzaamheden uit te voeren worden in de toekomst hogere kosten verwacht voor:
- het vervangen van pompen. Door bij uitval de juiste pomp op de juiste plaats te zetten bij uitval zijn extra handelingen nodig.
- bouwkundige werkzaamheden. Nu niet renoveren of vervangen verkort de restlevensduur van putten en leidt tot hogere kosten, meer hinder voor onze inwoners.
- het vervangen van buitenopstellingskasten. Dit leidt tot hogere kosten, meer hinder voor onze inwoners.

De extra investering (€ 603.000,-) voor fase 1 en fase 2 weegt op tegen de hoge onderhoudskosten omdat de onderhoudskosten de aanvullende werkzaamheden sterk afnemen en de kwaliteit van het drukrioleringssysteem sterk wordt verbeterd.

Kosten verschillen per fase
De renovatie van de drukriolering wordt uitgevoerd in 5 fasen. De kosten die in voorliggend voorstel zijn opgenomen zijn gebaseerd op de actuele marktprijzen van 2023 en na inventarisatie van fase 1 en 2. De kosten voor de andere fasen kunnen afwijken van de bedragen in voorliggend voorstel en zijn afhankelijk van de uit te voeren werkzaamheden.

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Financieel

Kapitaallasten
De verhoging van de kredieten van in totaal € 1.031.000,- brengt de volgende financiële consequenties met zich mee.

Extra kapitaallasten	*2023*	*2024*	*2025*	*2026*
Vervangen electrotechnische en mechanische deel gemalen 2021	28.000	30.080	29.760	29.440
Renovatie drukriolering 2022	23.844	25.615	25.343	25.070
Renovatie drukriolering 2023	23.333	25.066	24.800	24.533
Extra kapitaallasten	**75.177**	**80.761**	**79.903**	**79.043**

Dekking kosten aanvullende werkzaamheden
De kosten voor de aanvullende werkzaamheden worden uit de voorziening Riolering gedekt. Het saldo van de voorziening Riolering is toereikend om de komende vijf jaar de extra kapitaallasten voor de aanvullende werkzaamheden te dekken. In de eerstvolgende actualisatie van het vGRP wordt deze extra kapitaallasten meegenomen. In deze actualisatie worden ook meevallers en uitgestelde/vervallen investeringen meegenomen. Deze hebben een verlagend effect (lagere stijging) op de rioolheffing.

vGRP 2023-2027
In het VGRP 2023-2027 zijn onderstaande kosten opgenomen voor het vervangen van de elektrische en mechanische installaties (prijspeil 2022). Voor het vervangen/renoveren van putten is € 20.000,- per jaar opgenomen.

Elektrische en mechanische installaties
- fase 1 en 2: € 527.000,-
- fase 3: € 310.000,-
- fase 4: € 336.000,-
- fase 5: € 247.000,-

Voor fase 4 en fase 5 worden in de Voorjaarsnota 2024-2027 aangepaste bedragen opgenomen.

Kosten voor het vervangen van pompen zijn opgenomen in de exploitatiebegroting van de riolering. De jaarlijkse kosten hiervoor variëren omdat het aantal pompen dat vervangen wordt elk jaar varieert.

Zoals onder de kapitaallasten beschreven, worden ook de kosten voor de aanvullende werkzaamheden gedekt door de voorziening Riolering, maar zijn niet expliciet in het vGRP opgenomen.

Hoge onderhoudskosten
Vanwege de hoge leeftijd van de installaties worden nu hoge onderhoudskosten gemaakt. Enerzijds als gevolg van een toename van storingen, anderzijds vanwege de noodzakelijke vervanging van installaties die niet meer te repareren zijn na uitval of een storing.
In 2021 en 2022 is ca. € 100.000,- respectievelijk ca. € 130.000,- aan meerkosten besteed dan begroot voor het onderhoud van de drukriolering. Als we op de huidige voet doorgaan dan worden de komende jaren deze hoge kosten nog steeds gemaakt. We voeren dan alleen de hoogst noodzakelijke werkzaamheden uit en brengen de kwaliteit van het drukrioleringssysteem niet naar een hoger niveau.
In de 1e bestuursrapportage 2023 wordt voorgesteld om het onderhoudsbudget incidenteel te verhogen met € 150.000,-. Door ook de aanvullende werkzaamheden uit te voeren wordt verwacht dat de onderhoudskosten voor de drukriolering in 2025 met minstens 20% dalen. De verwachting is

dat in 2025 de renovatie van alle drukrioolgemalen wordt afgerond. Vanaf 2026 wordt verwacht dat de onderhoudskosten van de drukriolering weer op het oude niveau zijn. Het normale niveau hiervoor is € 215.000,-.

Communicatie/Participatie

Niet van toepassing

Planning

Momenteel is de voorbereiding van de volledige renovatie in volle gang (inclusief alle aanvullende werkzaamheden).

Bijlagen

Eersel, 9 mei 2023
Burgemeester en wethouders van Eersel

secretaris	burgemeester
De heer ing. H.M.L. Offermans	De heer drs. W.A.C.M. Wouters

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsbesluit

R23.058

Onderwerp: Verlenen aanvullend krediet renovatie drukrioolgemalen

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 mei 2023;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 20 juni 2023;

b e s l u i t :

1. een aanvullend krediet beschikbaar te stellen voor de renovatie van de drukrioolgemalen door:
   - het krediet ‘2021 Vervangen electrotech/mech deel gemalen’ van € 261.817,-- te verhogen met € 384.000,-;
   - het krediet ‘2022 ‘renovatie drukriolering’ van € 301.000,- te verhogen met € 327.000,-;
   - het krediet ‘2023 ‘renovatie drukriolering' van € 356.000,- te verhogen met € 320.000,-;
2. en hiervoor de 21e begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 4 juli 2023

De raad van de gemeente Eersel
de griffier, de voorzitter,

J.W.G. van Bree drs. W.A.C.M. Wouters